

ombudsman
veřejný ochránce práv

Mgr. Ing. Radka Malinová
Mgr. Jan Ščučka

OMBUDSMAN A MÍSTNÍ POPLATKY

KONFERENCE SMO ČR

2018

Veřejný ochránce práv působí

- k ochraně osob před **jednáním úřadů** a dalších institucí,
- pokud je **v rozporu s právem**, neodpovídá **principům demokratického právního státu a dobré správy**, jakož i před jejich **nečinností**
- a tím přispívá k ochraně základních práv a svobod.

Působnost ochránce se vztahuje na **ministerstva a orgány územních samosprávných celků při výkonu státní správy**.

- Ochránce se při své činnosti často setkává s podněty stěžovatelů, kteří nesouhlasí s **postupem obecních úřadů** při správě **místních poplatků**.
- Ochránce zpracoval **materiál**, ve kterém vyjmenoval **nejčastější pochybení** obecních úřadů na úseku místních poplatků, se kterými se na něj stěžovatelé v poslední době obracejí.

O žádostech poplatníků o prominutí často rozhoduje **zastupitelstvo obce** či **rada města** namísto obecního úřadu.

- Výsledkem je **neodůvodněný přípis** obce o zamítnutí žádosti.
- Osoba, která informace o poplatcích zastupitelstvu či radě sdělila, se dopouští **porušení povinnosti mlčenlivosti**.

”

Promíjet může
jen obecní úřad

“

- Vydání rozhodnutí musí předcházet **řádný procesní postup**.
- Při rozhodování skutkově obdobných případů nemohou vznikat **nedůvodné rozdíly**.
- Odůvodnění rozhodnutí o prominutí činí v praxi problémy.

Kritéria pro prominutí

tvrdost zákona

ospravedlnitelné
důvody

četnost
porušování povinností

Poplatky do roku 2012	Poplatky za roky 2013 až 2015	Poplatky za roky 2016 a pozdější
<p>Nález Ústavního soudu ČR Pl. ÚS 9/15, ze dne 8. 8. 2017.</p> <p>Rozhodnutí za roky 2012 a předcházející jsou automaticky nevykonatelná.</p> <p>Pozdější úhradu poplatků nelze použít na dluhy za roky 2012 a předcházející.</p>	<p>Obecní úřady zásadně měly ukládat placení poplatku zákonným zástupcům.</p> <p>Pokud i přesto vyměřily nezletilým, může být sporná otázka řádného doručení platebních výměrů.</p> <p>I pokud je poplatek vyměřen nezletilému řádně, měl by úřad zvážit jeho prominutí.</p>	<p>Obecní úřad již nemůže nezletilému poplatk vyměřit.</p>

- Neuhradí-li poplatník místní poplatek včas nebo ve správné výši, **vyměří** obecní úřad poplatek **platebním výměrem** nebo hromadným předpisným seznamem (§ 11 ZMP).
- Obecní úřady tak často nečiní, vydávání platebních výměrů považují za zbytečné. **Tento přístup má však určitá rizika.**
- Ochránce se zasazuje o to, aby **minimálně tehdy, existuje-li prokazatelně o poplatkové povinnosti spor**, platební výměr vydaly a doručily poplatníkovi.
- Bez platebního výměru jsou možnosti obrany poplatníka komplikované.

- Obecní úřad by měl před započítáním vymáhání dlužníka vhodným způsobem **upozornit na výši nedoplatku** a na následky spojené s jeho neuhrazením (§ 153 odst. 3 DŘ)
- Upustit od vyrozumění může **jen výjimečně**.
- Obecní úřad může zvolit k upozornění dlužníka **neformální cestu**: dopis, e-mail, telefon, složenku, atd.
- Vyrozumění slouží jako **„poslední varování“** před exekucí.

- Obecní úřad **může** nedoplatky vymáhat sám v **daňové exekuci** či prostřednictvím soudního exekutora.
- Pohledávky v rámci **dělené správy** může předat **celnímu úřadu**.
- Obecní úřad **musí** zvolit takový způsob, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve **zjevném nepoměru** k výši nedoplatku.
- V opačné případě se **dopustí nezákonného zásahu**.
- Judikatura se stále vyvíjí. **Kde leží konečná hranice zjevného nepoměru nedoplatku a nákladů exekuce zatím nikdo nezodpověděl.**

”

Vymáhat s
rozumem

“

- Veřejný ochránce práv kritizuje, pokud obecní úřad využije služeb advokáta k formalizovanému rutinnímu úkonu spočívajícímu v **návrhu na nařízení exekuce**, který by měl být schopen učinit vždy sám bez ohledu na personální obsazení obecního úřadu.
- Náklady na právní zastoupení **nelze v takovém případě považovat za oprávněné.**

”

Exekuční návrh
není žádná
věda

“

Děkujeme za pozornost.

Mgr. Ing. Radka Malinová
+420 724 396 189
radka.malinova@ochrance.cz

Mgr. Jan Ščučka
+420 542 542 359
jan.scucka@ochrance.cz